

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง “การนำพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษา เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540ไปสู่การปฏิบัติ ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ไปสู่การปฏิบัติ ของประชาชนในเขตเทศบาลพิษณุโลก กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 395 คนจากประชากรในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกทั้งหมด 23,280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาคือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาลักษณะประชากรของเทศบาลนครพิษณุโลก ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาการเปิดรับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของ ประชากรในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของ ประชากรในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

สรุปผลการศึกษา

1. ลักษณะประชากรเทศบาลพิษณุโลก

ประชากรร้อยละ 65.8 ประชากรหญิงร้อยละ 34.2 ประชากรมีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 37.7 ประชากรมีการศึกษาต่ำกว่า ปวช. – ปวส. ร้อยละ 49.4 ประชากรมีรายได้ 7,001 – 10,000 ร้อยละ 27.3

2. การเปิดรับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การเปิดรับสารจากสื่อต่าง ๆ ต่อสัปดาห์ของประชากรในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก พบว่า การเปิดรับสารจากสื่อต่าง ๆ ต่อสัปดาห์ มีพฤติกรรมการเปิดรับสารจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุดพฤติกรรมหลังจากการเปิดรับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชากรพบว่าประชากรร้อยละ 43.3 ซึ่งเป็นสัดส่วนมากที่สุดไม่เคยนำข้อมูลข่าวสารที่ไปพูดเลย สาเหตุการเปิดรับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ร้อยละ 83.0 ประชากรร้อยละ 35.7 เคยเข้ารับฟังการอภิปรายการสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประชากรร้อยละ

65.1 เคยได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประชากรร้อยละ 38.2 เคยได้รับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จากวงการวิชาชีพสื่อมวลชน

3. ทศนคติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

โดยภาพรวมด้านความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในระดับต่ำ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เห็นด้วยอย่างสูง – สูงมาก มีการใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชากรในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก โดยการไปขอตรวจดูข้อมูลของหน่วยราชการโดยอ้างสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มากที่สุด

4. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พบว่าประชากรมีทัศนคติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องให้ข้อมูลข่าวสารในลักษณะโปร่งใส ด้วยความเป็นธรรมมากที่สุด ร้อยละ 87.8

อภิปรายผลการศึกษา

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ต่อสัปดาห์ของประชากรในเขตเทศบาลพิษณุโลก พบว่า การเปิดรับสารจากสื่อต่าง ๆ ประชาชนในเขตเทศบาลพิษณุโลกใช้วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อสำคัญ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 71.6 ในช่วงเวลา 6 – 7 วัน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเขตเทศบาลพิษณุโลก ใช้วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อสำคัญ ในการรับข้อมูลข่าวสารของราชการ และประชาชนสามารถที่จะทำความเข้าใจความเข้าใจกับข้อมูลข่าวสารทางราชการได้จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับข้อมูลข่าวสารทางราชการจากวิทยุและทางโทรทัศน์

ซึ่งสอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจกับการจะไปใช้สิทธิในอนาคต การศึกษาทั้งนี้ผู้ศึกษาพบประเด็นสำคัญและน่าสนใจอย่างยิ่ง คือ ความรู้ความเข้าใจในสิทธิความเป็นพลเมืองต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการจะไปใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารในอนาคตของประชาชน โดยประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจสูงมีแนวโน้มจะไปใช้สิทธิในอนาคตสูงด้วย ซึ่งผลการศึกษาที่พบนี้เป็นการตอกย้ำทฤษฎีความตระหนักที่กล่าวไว้ข้างต้นว่าความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันซึ่งในประเด็นที่พบนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าผู้ที่รับผิดชอบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับสิ่งที่รัฐนำเสนอมากขึ้น โดยเริ่มต้นจากการให้

ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเมื่อมีการออกกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อปฏิบัติใหม่ ๆ ออกเพราะเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจแล้วก็จะส่งผลให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องนั้นมากขึ้น

2. พฤติกรรมหลังจากการเปิดรับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชากรพบว่า ส่วนใหญ่ของประชากรในเขตเทศบาลพิษณุโลก มีพฤติกรรมไม่เคยนำไปพูดต่อเลย ในขณะที่ประชากรส่วนน้อย มีการพูดคุยและติดตามความคืบหน้าของข่าวสาร แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมหลังจากการเปิดรับข่าวสารนั้นส่วนใหญ่จะไม่เคยนำความรู้นั้นไปพูดต่อเลย และมีเพียงบางส่วนที่พูดคุย และติดตามความคืบหน้าของข่าวสารซึ่งสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ การให้ความสำคัญ และการมีส่วนร่วม ในทฤษฎีบทที่ 2 กล่าวไว้ว่าความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึก หรือทัศนคติและการมีส่วนร่วมนั้นเป็นองค์ประกอบของความตระหนัก โดยที่ทัศนคตินั้นจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนั้นคือ “บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างไร ก็มีแนวโน้มที่จะกระทำไปในการทำงานนั้น แม้ในทฤษฎีจะไม่ได้กล่าวไว้ว่าความรู้ความเข้าใจกับทัศนคติและพฤติกรรมจะมีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนนัก แต่มีผู้ศึกษาไว้ว่าความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับความตระหนัก โดยการที่จะเกิดความตระหนักได้นั้นต้องผ่านการมีความรู้ความเข้าใจมาก่อนในเบื้องต้น ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ความสอดคล้องกับทฤษฎีที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าความรู้ความเข้าใจ การให้ความสำคัญ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในสิทธิความเป็นพลเมืองต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีความสัมพันธ์กัน

3. สาเหตุของการเปิดรับสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชากรส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก แสดงให้เห็นว่าประชาชนนั้นมีความต้องการที่จะได้รับรู้ข่าวสาร เพื่อที่จะได้ทันต่อเหตุการณ์เป็นอันดับแรก เพื่อช่วยในการตัดสินใจในชีวิตประจำวันเป็นอันดับที่สอง และเพื่อรักษาสีทธิของประชาชนเป็นอันดับที่สาม ทำให้เห็นถึงการรับรู้ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อรักษาสีทธิของตนเองซึ่งสอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับการจะไปใช้สิทธิในอนาคต ทั้งนี้ผู้ศึกษายังพบว่าการให้ความสำคัญในสิทธิความเป็นพลเมืองต่อการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการจะไปใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารในอนาคตของประชาชน โดยประชาชนที่ให้ความสำคัญสูงก็มีแนวโน้มที่จะไปใช้สิทธิในอนาคตสูงด้วย ซึ่งผลการศึกษานี้ก็เป็นที่ทฤษฎีที่ว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในประเด็นนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากต้องการประชาชนชาวไทยมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศมากขึ้น หรือใช้สิทธิใช้เสียงที่มีอยู่ให้เต็มที่กว่าปัจจุบัน หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องหาวิธีจูง

ใจให้ประชาชนเห็นความสำคัญในเรื่องที่ต้องการรณรงค์หรือเผยแพร่ให้มาก เพราะการให้ความสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ของประชาชนจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

4. ประชากรในเขตเทศบาลพิษณุโลกนั้นไม่เคยเข้ารับฟังการอภิปราย การสนทนา การประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งสอดคล้องกับประชากรในเขตเทศบาลพิษณุโลก ที่ไม่เคยเข้ารับฟังการอภิปราย การสนทนา การประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 แสดงให้เห็นว่าประชาชนไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์ที่ดีพอและประชาชนไม่ให้ความสนใจกับการสัมมนา หรือการเผยแพร่สารทางราชการ ซึ่งขัดแย้งกับจากการศึกษาผู้ศึกษาพบว่าในทฤษฎีแบบเปิดคือให้อโอกาสในการตรวจสอบสาธารณะ โดยให้มีกระบวนการรับฟังสาธารณะ (Public Hearing) และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนที่สนใจทั่วไปได้รับทราบข้อมูลผลการปฏิบัติงาน การให้ข้อมูลการซักถาม ตลอดจนการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

5. ภาพรวมในความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะรับรู้สิทธิของตนเองในการปฏิบัติตามข้อมูลข่าวสารของราชการแต่ไม่ได้นำมาใช้หรือไม่ได้นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับความตระหนักของประชาชนในทฤษฎีของความตระหนักในบทที่ 2 นั้น จะพบว่าความตระหนักของประชาชนจะมีได้ต้องมีประกอบ 3 ประการด้วยกัน คือความรู้ความเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกหรือทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งหากมีความตระหนักนั้นองค์ประกอบทั้ง 3 ประการควรมีแนวโน้มไปในทางเดียวกัน แต่การศึกษาในครั้งนี้กลับพบว่ามีความขัดแย้งกันโดยกลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในสิทธิความเป็นพลเมืองต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารณะ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 แต่อย่างไรก็ตามเมื่อกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับเรื่องนี้สูงก็นับเป็นนิมิตรหมายอันดี ที่ผู้เกี่ยวข้องจะได้มีกำลังในการที่จะวางแผนทางเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจ หรือกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น

6. มีการใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของประชากรในเขตเทศบาลพิษณุโลกโดยการไปขอตรวจดูข้อมูลของหน่วยงานราชการโดยอ้างสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มากที่สุดถึงร้อยละ 80.8 ที่ไปคัดค้านาข้อมูลข่าวสารของทางราชการ แสดงให้เห็นถึงการใช้สิทธิของตนเองในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิที่จะรู้ (Right to Know) การศึกษาในครั้งนี้หลัก

พื้นฐานที่จะศึกษาถึงสิทธิที่จะรู้ของประชาชนจึงได้มีการเริ่มต้นและพัฒนา มาตั้งแต่ พ.ศ. 2521 โดยกระแสการเรียกร้องสิทธิที่จะรู้ที่รุนแรงและชัดเจนในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬในปี 2535 จนกระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ประกาศรับรองสิทธิที่จะรู้อย่างชัดเจนใน มาตรา 58 และ 59 และในปีเดียวกัน พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ นับตั้งแต่นั้นมาสิทธิที่จะรู้ของประชาชนก็ถูกกล่าวขวัญกันในทุกวงการ ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความ ตื่นตัวให้กับสังคมมากที่สุด คือ การขอตรวจสอบของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยผู้ปกครองของเด็กนักเรียนคนหนึ่ง ผู้ศึกษาเห็นถึงกระแสความตื่นตัวอันนั้นจึงทำการศึกษา อย่างมีหลักการตามระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง เพื่อศึกษาถึงความตระหนักหรือความตื่นตัวของ ประชาชนในสิทธิความเป็นพลเมืองที่สำคัญนี้ ซึ่งก็พบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วน ร่วมในเรื่องไม่มากนัก แต่ทว่าประชาชนกลับให้ความสำคัญในเรื่องนี้สูง ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีสิทธิในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และการที่ประชาชนสามารถตรวจสอบการ ทำงานของรัฐเพื่อช่วยลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่า การมี สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของราชการเป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตย ทางหนึ่งความคิดเห็นดังกล่าวของประชาชนดังกล่าวนี้อย่างน้อยก็สร้างกำลังใจให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องหรือผลักดันให้เกิดกฎหมายที่รับรองสิทธินี้ขึ้น ทั้งนี้เป็นที่น่ายินดีว่าประชาชนได้เข้า ร้องเรียนและอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพิ่มขึ้นทุกปี ผู้ศึกษาก็หวังเป็น อย่างยิ่งว่าสิทธิที่จะรู้ของประชาชนจะส่งผลดีต่อประเทศชาติได้อย่างสุด

ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประชากรส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลพิษณุโลกนั้นมีความรับรู้ในด้าน ข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 ได้จากการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสำคัญ แต่พฤติกรรม หลังจากการเปิดรับข่าวสารนั้นพบว่าไม่เคยนำไปพูดต่อเลย และมีบางส่วนเท่านั้นที่ติดตามความ คืบหน้าของข่าวสาร เพื่อให้ทันเหตุการณ์เป็นอันดับแรก และพบว่าขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีใน การที่จะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 จะเห็นได้จากพฤติกรรมที่ประชากรส่วน ใหญ่ของจังหวัดพิษณุโลกนั้นไม่เคยเข้ารับฟังอภิปรายการสนทนา เนื่องจาก ประชาชนไม่ให้ความสนใจกับข้อมูลข่าวสารทางราชการ และขาดจิตสำนึกในการที่จะเรียกร้องหรือสนใจสิทธิของตนเอง ที่มีอยู่ ส่วนมากจะเป็นการมาขอคัดสำเนาที่เทศบาลเพื่อผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ไม่ได้ทำไป เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรเอาใจใส่กับประชาชนโดยเริ่มสร้างจิตสำนึก ให้กับประชาชน และทางเทศบาลเองก็ควรที่ประชาสัมพันธ์ในทุก ๆ ด้านรวมทั้งขอความร่วมมือกับ เคเบิลท้องถิ่นด้วย

ข้อเสนอแนะ

เชิงการบริหารจัดการ

1. ควรมีการจัดสัมมนาและฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ผ่านมาพบว่าเป็นการให้ความรู้ที่เน้นหนักเฉพาะสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ดังนั้น การจัดสัมมนาและฝึกอบรมครั้งต่อไปควรเพิ่มเติมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและวิธีการทำงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

2. รัฐบาลควรกำหนดหน่วยงานกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามและเร่งรัดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติให้เกิดผลจริงจางอย่างเป็นรูปธรรม

3. ควรมีการเชื่อมโยงระบบข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

4. ควรชี้แจงทำความเข้าใจการปฏิบัติงานตามหลักวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้บุคลากรได้รู้และเข้าใจ

5. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการพ.ศ. 2540 ในเชิงรุก

6. ควรมีการพัฒนาทางด้านข่าวสารทางเคเบิลทีวีท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก
เชิงนโยบาย

1. ควรมีการเพิ่มนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบและเห็นความสำคัญของสิทธิของตนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540

2. ควรมีการสร้างกระแสให้ประชาชนกดดันนักการเมืองและนักบริหาร ให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการใหม่ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

3. ควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการเร่งรัดและตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

4. ควรมีการปลูกฝังค่านิยมในการรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม

5. ควรมีการเพิ่มการพัฒนาทางด้านข่าวสารของเคเบิลทีวีท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแก้ไขปัญหการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อเป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ
2. ศึกษาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 โดยเปรียบเทียบพื้นที่กับเทศบาลอื่นๆ

